

Ijmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest			
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process	
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic	

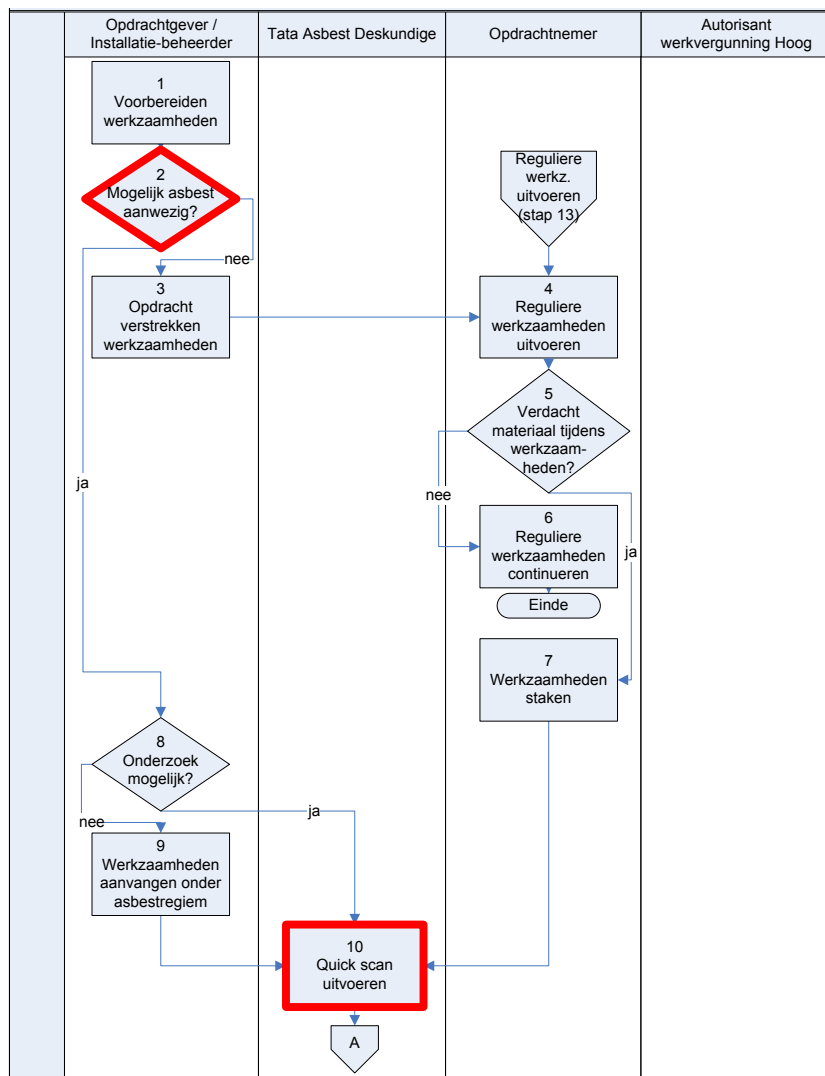
0. Wijziging ten opzichte van vorige versie

Geen tekstuele wijzigingen. Version number, Date en Expiry date zijn aangepast. Tevens is titel aangepast, verwijzing naar vezelmateriaal verwijderd.

1. Protocol

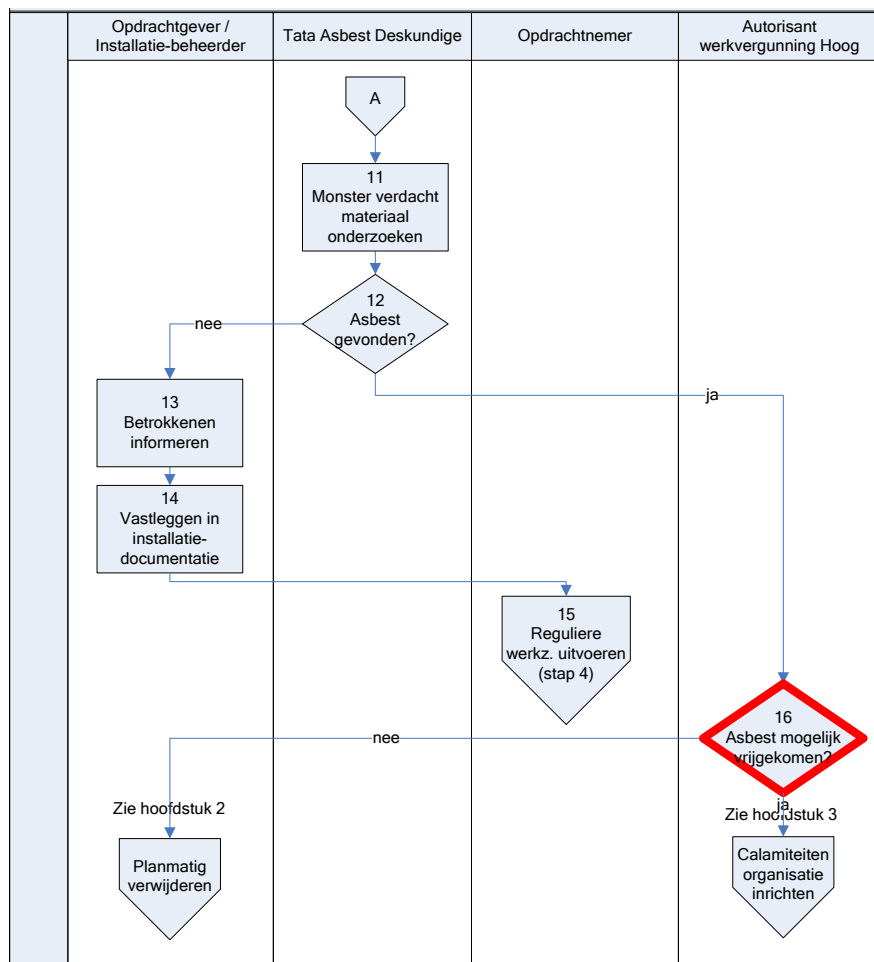
In het hierna volgende protocol zijn de diverse stappen aangegeven die gevolgd moeten worden bij het (vermoeden van) constatering van asbest of andere schadelijke vezelmateriaal. Het deel van het protocol dat handelt over de vraag of asbest is vrijgekomen treedt pas in werking als alle andere preventieve maatregelen hebben gefaald. De risico inventarisatie bij uit te voeren werkzaamheden is de belangrijkste factor in het voorkomen van asbestbesmetting.

IJmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest		
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic

	Omschrijving	Informeren
1	Bij de voorbereiding dient elke opdrachtgever zich af te vragen of er mogelijk asbest in het spel kan zijn. Raadpleeg het asbestregistratiesysteem en raadpleeg kennisdragers.	
2	Antwoorden op de volgende vragen (Zie QHSE 3.04 Asbest) geven een redelijke inschatting of asbest aanwezig is: 1. Gebouw, installatie, object of leidingtracé van na 1-1-1994? 2. Renovatie, revisies plaatsgevonden na 1-1-1994? 3. Zijn de materialen of voorzieningen asbestvrij/-veilig?	
3	Indien de vragen in de omschrijving bij 2 expliciet met 'ja' kunnen worden beantwoord kan worden aangenomen dat er geen asbest aanwezig is. Laat dit bij twijfel nader beoordelen (stap 8).	Opdrachtnemer
4	De opdrachtnemer start met de uitvoering van de werkzaamheden.	
5	Ondanks een eindcontroleverklaring komt het voor dat er asbesthoudend materiaal tijdens de uitvoering wordt aangetroffen. De opdrachtnemer dient in staat te zijn om verdacht materiaal te herkennen, zie punt-2 voor de checkvragen.	Opdrachtgever
6	Indien er geen verdacht materiaal is aangetroffen, kunnen de reguliere werkzaamheden gecontinueerd worden. Hier eindigt het protocol.	Opdrachtgever
7	Indien verdacht materiaal is aangetroffen dan dienen de werkzaamheden onmiddellijk te worden gestaakt. De opdrachtgever dient direct te worden geïnformeerd.	Opdrachtgever
8	Indien één van de vragen bij 2 met 'nee' is beantwoord, dan dient er een onderzoek te worden gestart naar de aanwezigheid van asbest of andere vezelmateriaal. De opdrachtgever schakelt hiervoor verplicht de Tata Asbest Deskundige (TAD) van bij voorkeur zijn eenheid in.	
9	Indien onderzoek niet mogelijk is, dan dienen de werkzaamheden te worden aangevangen onder asbestregiem totdat onderzoek wel mogelijk is. De preventieve maatregelen dienen te worden vastgesteld door TAD en dienen te worden besproken met de uitvoerende partij. Vastlegging vindt plaats in de werkvergunning.	Opdrachtnemer
10	De Tata Asbest Deskundige voert een quick scan uit en geeft bindend advies. Hij wijst kritische delen aan voor nader onderzoek en geeft aanwijzingen aan de opdrachtgever t.a.v. te volgen procedure en werkwijze.	Opdrachtgever, gebiedsverantwoordelijke

Ijmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest		
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic

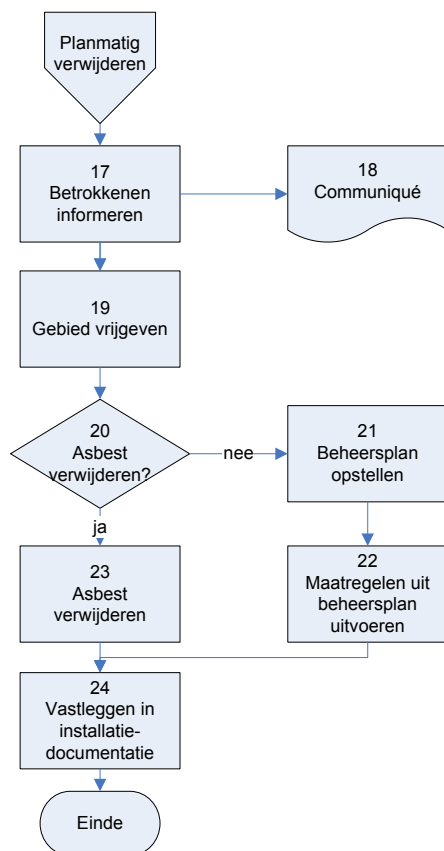

	Omschrijving	Informereren
11	De Tata Asbest Deskundige bepaalt aan de hand van de quick scan of asbestinventarisatie noodzakelijk is. Om twijfel uit te sluiten laat hij ook bij twijfel inventarisatie aan de hand van lucht en/of materiaalmonsters uitvoeren door een (hiertoe geaccrediteerd) laboratorium ¹ .	Opdrachtgever, gebieds-verantwoordelijke
12	Resultaat van asbestinventarisatie (analyse lucht en/of materiaalmonsters) geeft uitsluitsel of er asbest aangetroffen is.	Opdrachtgever
13	Het feit dat er geen asbest is geconstateerd, dient gecommuniceerd te worden met betrokkenen.	Opdrachtnemer, beheerder en overige betrokkenen
14	Het feit dat er geen asbest is geconstateerd, dient vastgelegd te worden t.b.v. toekomstige werkzaamheden in SAP-PM of in EVA.	
15	De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd / gecontinueerd. Ga naar stap 4 voor het vervolg.	
16	Bedoeld wordt de aanwezigheid van asbest dat door de plaats en de staat van het materiaal mogelijk is vrijgekomen waardoor het onmiddellijk schadelijk zou kunnen zijn voor de gezondheid. De autorisant wordt hierin geadviseerd door de opdrachtgever en de Tata Asbest Deskundige. Indien er asbest in de omgeving is vrijgekomen door bijv. brand of sloopwerkzaamheden, dan dient hiervan een milieumelding (tsl.96000) gemaakt te worden.	

¹ In uitzonderingsgevallen kan de TAD-er met een geldig DTA certificaat tijdens kantoordienst een vezelmonster laten analyseren door het CRC (Ceramic Research Centre). De monsters dienen dubbel verpakt te worden en voorzien te zijn van een asbeststicker, de naam en telefoonnummer van de TAD-er en de plaats van monsternamen. Wanneer uit analyse van het CRC blijkt dat een aangeboden monster asbest bevat dient alsnog een inventarisatiebureau ingeschakeld te worden.

Ijmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest		
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic

2. Planmatig verwijderen

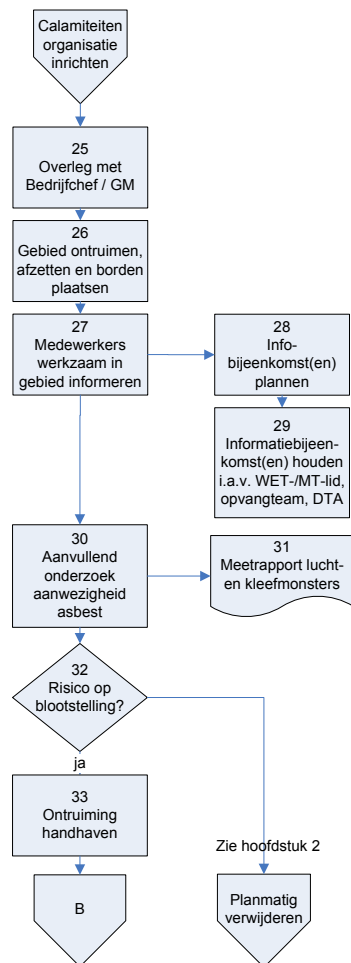

	Activiteit	Omschrijving	Informereren	Door wie
17	Betrokkenen informeren	Indien uit het inventarisatierapport blijkt dat er geen verhoogd risico is geweest op blootstelling, dient dit gecommuniceerd te worden met betrokkenen.	Alle medewerkers, betrokkenen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
18	Communiqué	Communiqué voor intern gebruik. Zo nodig tekst laten checken door CPA.		HR-manager
19	Gebied vrijgeven	Ontruimde gebied vrijgeven.	Leidinggevenden aangrenzende afdelingen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
20	Asbest verwijderen?	Asbest laten verwijderen of indien dit technisch niet haalbaar is een beheersplan laten opstellen.	Leidinggevenden aangrenzende afdelingen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke of Bedrijfschef / GM
21	Beheersplan opstellen	Asbestbeheersplan laten opstellen conform NEN2991.	Gebieds-verantwoordelijke	Geaccrediteerd inventarisatie-bureau
22	Maatregelen uit beheersplan uitvoeren	Maatregelen uitvoeren en toekomstige maatregelen plannen in SAP-PM.		Gebieds-verantwoordelijke
23	Asbest verwijderen	Asbest laten verwijderen door asbestverwijderingsbedrijf of indien het een ontgraving van een asbestcementbuis betreft conform QHSE 3.20 Regeling Asbestcementbuizen . Houdt hierbij rekening met ² : <ul style="list-style-type: none"> • Aanmelden inventarisatierapport (2 dagen) • Opstellen inventarisatierapport (1 week) • Meldingen aan de Inspectie SZW (3 dagen) 	Gebieds-verantwoordelijke en Tata Asbest Deskundige	Asbest-verwijderings-bedrijf
24	Vastleggen in installatie-documentatie	Het verwijderen van het asbesthoudende deel of delen van het onderdeel of object, dient te worden vastgelegd t.b.v. toekomstige werkzaamheden in SAP-PM en in EVA. Hier eindigt het protocol.		Installatie-beheerder

² Wanneer het aanvragen van een sloopvergunning noodzakelijk is duurt dit 8 tot 13 weken.

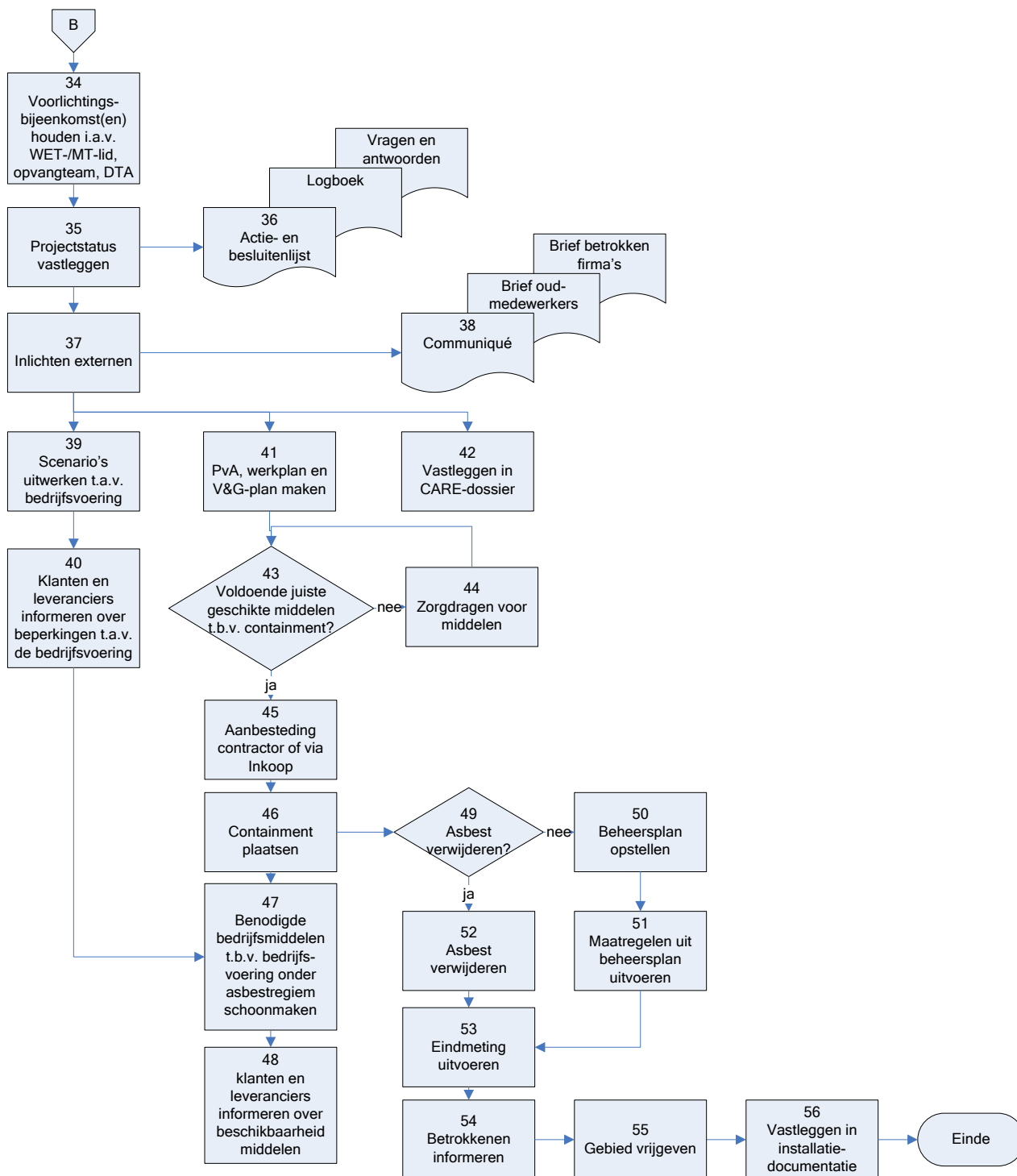
Ijmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest		
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic

3. Calamiteiten organisatie inrichten

	Activiteit	Omschrijving	Informereren	Door wie
25	Overleg met Bedrijfschef / GM	Indien asbest mogelijk is vrijgekomen, Bedrijfschef / General Manager informeren en te nemen stappen overleggen. Besluit nemen over de mate van ontruiming. Gelijkijdig stap 26, 28 en 30 uitvoeren.	Lid van het Asbestplatform Tata Steel Ijmuiden	Gebieds-verantwoordelijke en Tata Asbest Deskundige
26	Gebied ontruimen, afzetten en borden plaatsen	De op dat moment aanwezige medewerkers / betrokkenen het gebied laten verlaten en opvangen in ruimte waar zij worden geïnformeerd. Borden, harde afzettingen en/of afzettiint worden geleverd door de betrokken Tata Asbest Deskundige.		Gebieds-verantwoordelijke
27	Medewerkers werkzaam in gebied informeren	Medewerkers / betrokkenen die waren betrokken bij de ontruiming, informeren over de situatie, reeds genomen voorzorgmaatregelen en te nemen maatregelen.	Leidinggevenden aangrenzende afdelingen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
28	Info-bijeenkomst(en) plannen	Info-bijeenkomst(en) plannen voor alle medewerkers / betrokkenen die werkzaam zijn in betreffende gebied. Dusdanig plannen dat afwezigen en medewerkers van de ploegendienst z.s.m. via dit officiële kanaal worden geïnformeerd.	MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
29	Info-bijeenkomst(en) houden i.a.v. WET-/MT-lid, opvangteam, TAD	Middels één of meerdere bijeenkomsten alle medewerkers / betrokkenen informeren over de situatie, reeds genomen voorzorgmaatregelen en te nemen maatregelen.		Gebieds-verantwoordelijke
30	Aanvullend onderzoek aanwezigheid asbest	Aanvullende analyse lucht en kleefmonsters laten uitvoeren door hiertoe gecertificeerd inventarisatiebureau met als doel om vast te stellen in hoeverre er risico op blootstelling is geweest.	Gebieds-verantwoordelijke	Tata Asbest Deskundige
31	Meetrapport lucht- en kleefmonsters	Inventarisatierapport n.a.v. aanvullende analyse lucht en kleefmonsters ter archivering naar KAM	Tata Asbest Deskundige	Geaccrediteerd inventarisatiebureau
32	Risico op blootstelling	Bedoeld wordt de aanwezigheid van asbest dat door de plaats en de staat van het materiaal onmiddellijk schadelijk kan zijn voor de gezondheid doordat blootstelling mogelijk is (geweest).	Tata Asbest Deskundige en lid van het Asbestplatform Tata Steel Ijmuiden	Geaccrediteerd inventarisatiebureau
33	Ontruiming handhaven	Indien uit het inventarisatierapport blijkt dat er een verhoogd risico is geweest op blootstelling, dient de ontruiming te worden gehandhaafd. Zo nodig dient het ontruimde gebied te worden aangepast op advies van Tata Asbest Deskundige.	Gebieds-verantwoordelijke	Bedrijfschef / GM

I/muiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest			
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process	
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic	

Ijmuiden		QHSE		3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest			
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process	
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic	

	Activiteit	Omschrijving	Informereren	Door wie
34	Info-bijeenkomst(en) houden i.a.v. WET-/MT-lid, opvangteam, TAD	Middels één of meerdere bijeenkomsten alle medewerkers / betrokkenen informeren over de situatie: Inventarisatierapport laten toelichten door TAD, voorlichting (laten) geven over asbest, alle vragen en evt. antwoorden noteren. Zie de presentatie en de veelgestelde vragen.		Gebieds-verantwoordelijke
35	Projectstatus vastleggen	Actie- en besluitenlijst, logboek, vragen- en antwoordenlijst maken		Gebieds-verantwoordelijke
36	Projectstatus-document	Excel-document met diverse tabbladen: Actie- en besluitenlijst Logboek Vragen- en antwoordenlijst *) *) Antwoorden op vragen alleen mondeling laten terugkoppelen door direct leidinggevende.	Leidinggevend van de afdeling, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
37	Inlichten externen	– WE'n, SU's en Directie informeren – Informatiebrief voor oud-medewerkers en voor betrokken firma's *) – Aanleveren lijsten oud-medewerkers en firma's *) *) mits van toepassing		Bedrijfchef / GM HR-manager Gebieds-verantwoordelijke
38	Info-documenten t.b.v. externen	– Communiqué voor intern gebruik. Zo nodig tekst laten checken door CPA. – Brief naar oud-medewerkers – Brief naar betrokken firma's		HR-manager HR-manager HR-manager
39	Scenario's uitwerken t.a.v. bedrijfsvoering	Best en worst case scenario's uitwerken t.a.v. het continueren van de bedrijfsvoering: welke installaties / onderdelen bevinden zich in het afgesloten gebied en hoe daar mee om te gaan.		Gebieds-verantwoordelijke
40	Klanten en leveranciers informeren t.a.v. de bedrijfsvoering	Betreft verminderde dienstverlening vanwege het niet of later beschikbaar zijn van installaties / onderdelen.		Gebieds-verantwoordelijke
41	PvA, werkplan en V&G-plan maken	Plan van aanpak opstellen, waaronder criteria containment *) Werkplan maken V&G-plan maken aangevuld met sloopvergunning *) Berekenen welke middelen in welke hoeveelheden benodigd zijn. Denk hierbij aan afdichtingmateriaal, luchtpompen e.d.	Lid van het Asbestplatform Tata Steel Ijmuiden	gecertificeerd verwijderings-bedrijf in overleg met Tata Asbest Deskundige (en geaccrediteerd inventarisatie-bureau)
42	Vastleggen in CARE-dossier	Registratieformulieren *) laten invullen (conform QHSE 2.16), ondertekenen en versturen naar 365, 3K-06. Er zijn 2 typen registraties: A. Lijst van medewerkers die zijn of (kunnen) worden blootgesteld B. Is er sprake van blootstelling als gevolg van incident? *) Bij grote aantallen bestaat de mogelijkheid om één collectief formulier te hanteren aangevuld met een namenlijst die geparafeerd dient te worden.		Gebieds-verantwoordelijke HR-manager
43 44	Voldoende juiste geschikte middelen t.b.v. containment?	Vaststellen in hoeverre er voldoende juiste geschikte middelen zijn die benodigd zijn voor het containment. Indien 'nee', actie ondernemen dat leidt tot 'ja'.		Gecertificeerd verwijderings-bedrijf
45	Aanbesteding contractor in via Inkoop	Betreft aanbesteding sanering. Tot een bepaald bedrag zijn er raamcontracten. Daarbuiten <u>kunnen</u> werkzaamheden aanbesteed worden. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden tussen opheffen calamiteit en verdere verwijderingswerkzaamheden.	Gebieds-verantwoordelijke	Inkoper

<i>IJmuiden</i>		QHSE		<i>3.04 Bijlage 1 Protocol Asbest</i>			
Version number	2.0	Date	04-07-2017	Document manager	Beheerder QHSE DMS - HSE	Process	
MoC/ BvW		Expiry date	04-07-2020	Document owner	Manager Health	Special Characteristic	

	Activiteit	Omschrijving	Informeren	Door wie
46	Containment plaatsen	Containment laten plaatsen.		Gecertificeerd verwijderings-bedrijf
47	Benodigde bedrijfsmiddelen t.b.v. bedrijfsvoering onder asbestregiem schoonmaken	Betreft kritische mobiele installaties en/of kritische onderdelen die onder asbestregiem uit containment worden gehaald, worden schoongemaakt en worden vrijgegeven. Werkkleding die moet worden afgevoerd als asbesthoudend materiaal.		Gecertificeerd verwijderings-bedrijf
48	Klanten en leveranciers informeren over beschikbaarheid middelen	Betreft de kritische middelen die zijn vrijgegeven.		Gebieds-verantwoordelijke
49	Asbest verwijderen?	Asbest laten verwijderen of indien dit technisch of economisch niet haalbaar is een beheersplan laten opstellen.	Leidinggevenden aangrenzende afdelingen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke of Bedrijfschef / GM
50	Beheersplan opstellen	Asbestbeheersplan laten opstellen conform NEN2991.	Gebieds-verantwoordelijke	Geaccrediteerd inventarisatie-bureau
51	Maatregelen uit beheersplan uitvoeren	Maatregelen uitvoeren, toekomstige maatregelen plannen in SAP-PM.		Gebieds-verantwoordelijke
52	Asbest verwijderen	Conform Plan van aanpak, werkplan, V&G-plan en de sloopvergunning. Toezicht houden		Gecertificeerd verwijderings-bedrijf TAD
53	Eindmeting uitvoeren	Eindmeting verplicht laten uitvoeren door onafhankelijke. Veelal wordt dit door de saneerder in gang gezet, het kan zinvol zijn de eindcontrole-meting zelf te initiëren.	Gebieds-verantwoordelijke en TAD	Geaccrediteerd laboratorium
54	Betrokkenen informeren	Nadat de sanering is afgerond, dient dit gecommuniceerd te worden met betrokkenen alvorens het gebied wordt vrijgegeven.	Alle medewerkers, betrokkenen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
55	Gebied vrijgeven	Ontruimde gebied vrijgeven.	Leidinggevenden aangrenzende afdelingen, MT van de eenheid	Gebieds-verantwoordelijke
56	Vastleggen in installatie-documentatie	Het verwijderen van het asbesthoudende deel of delen van het onderdeel of object, dient te worden vastgelegd t.b.v. toekomstige werkzaamheden in SAP-PM of in EVA. Hier eindigt het protocol.		Installatie-beheerder